

Asia: VN/25792/2024

1) Luonnos valtioneuvoston asetukseksi jakeluvelvoitteen joustomekanismista sekä 2) luonnos valtioneuvoston asetukseksi maankäyttösektorin toimien voimaantulosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Soilfood Oy:n lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi jakeluvelvoitteen joustomekanismista sekä luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maankäyttösektorin toimien voimaantulosta

Kiitämme mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksista.

Soilfood Oy on kiertotalousyhtiö, joka jalostaa eri teollisuudenalojen sivuvirroista tuotteita maatalouteen ja teollisuuteen. Yhtiön maatalouteen suunnattuja tuotteita ovat muun muassa lannoitteet, kierrätyskalkit, maanparannusaineet sekä kuiviketuotteet. Tuotteiden päästövaikutukset ovat merkittävästi mineraalilannoitteita ja louhittuja kalkkijakeita pienempiä, ja osa tuotteista sisältää merkittäviä määriä hiiltä, joka maanparannuskäytössä kasvattaa peltomaan hiilipitoisuutta. Soilfood toteutti vuosina 2021-2022 osana EU LIFE Carbon Farming Schemes -hanketta hiilikauppapilotin, joka perustui yhtiön maanparannustuotteiden käytön aikaansaamaan hiilensidontaan.

Soilfood kannattaa mahdollisuutta hyödyntää taakanjako- ja maankäyttösektoreiden päästövähennystoimia jakeluvelvoitteen täyttämiseksi. Tämä on tärkeä mahdollisuus ohjata näiden sektoreiden päästövähennyksiin tarvittavaa lisärahoitusta. Jotta järjestelmä olisi uskottava ja todellisuudessa kasvihuonekaasupäästöjä vähentävä, päästövähennystoimien laatukriteereiden on kuitenkin oltava tarkasti asetettuja.

Alla yksityiskohtaisemmat huomiot me asetustalonnokseen:

Joustomekanismitoimien vaikutus kansalliseen kasvihuonekaasuinventaarioon

Soilfood haluaa kiinnittää huomiota siihen, että monet 1 § esitetyistä hyväksyttävistä joustomekanismitoimista eivät tällä hetkellä suoraan vaikuta kansalliseen kasvihuonekaasuinventaarioon. Esimerkiksi biohiilen käyttö maanparannusaineena ei näy kansallisessa laskennassa, sillä vaikka maanparannusaineiden käyttö on teoriassa mukana laskennassa, tällä hetkellä laskenta huomioi vain kotieläinten lannan ja kasvitähteiden sisältämän hiilen. Sama koskee myös muita kaupallisia maanparannustuotteita. Mikäli joustomekanismitoimilta vaaditaan, että ne vaikuttavat myös kansallisessa kasvihuonekaasuinventaariossa taakanjako- tai maankäyttösektorin kasvihuonekaasupäästömääriin, tämä sulkee pois useita potentiaalisia toimia. Joustomekanismitoimien toteuttajalla tai jakelijalla ei ole käytännössä mahdollisuuksia vaikuttaa siihen, miten kansallista laskentaa toteutetaan.

Soilfood ehdottaa, että joustomekanismitoimien aikaansaamien kasvihuonekaasupäästövähennemien ei edellytettäisi näkyvän suoraan kansallisessa kasvihuonekaasuinventaariossa, tai toissijaisesti, että Energiavirasto koordinoisi yhdessä laskentaa toteuttavan tahon kanssa aikaansaatuja päästövähennysten ja hiilenpoistojen huomioimisen inventaariossa.

Pysyvyysvaatimus

Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä edellyttää joustomekanismitoimilla aikaansaadulta kasvihuonekaasupäästövähennykseltä pysyvyyttä, mutta vaatimusta ei määritellä tarkemmin laissa eikä asetustalonnoksessa.

Soilfood näkee, että vaaditun pysyvyyden tarkempi määrittely asetuksessa olisi oleellista. Nykymäärittelyllä on epäselvää, miten esimerkiksi tietyt maankäyttösektorin toimet soveltuvat joustomekanismitoimiksi pysyvyyden kannalta.

Uusien toteutussijaintien lisääminen hankkeeseen

Jakelijan joustomekanismia koskevassa hyväksymishakemuksessa kohdan 4 vaatimuksena on toimen tarkka sijainti. Useissa toimissa kaikkia toteutussijainteja ei ole mielekästä tai mahdollista esittää jo hakemusvaiheessa. Toteutussijaintien lisääminen joustomekanismitoimeen tulisi olla mahdollista myös hakemusvaiheen jälkeen toimen ollessa jo käynnissä.

Jokinen Eljas
Soilfood Oy

Kinnunen Ossi
Soilfood Oy